

P o s o u z e n í

habilitační práce Mgr. Sylvie S t a n o v s k é , Dr.
"Zur alttschechischen Liebeslieddichtung im Lichte des
deutschsprachigen Minnesangs und der jüngeren deutschen
Liebeslieddichtung"

Paní Dr. Stanovskou zvolené téma je jednak věcně i meto-
dologicky zajímavé, jednak velmi užitečné a potřebné. Česká
germanistika usiluje o objevení, charakteristiku a rozbor
jazykových a literárních vztahů mezi českou a německou
kulturou. Předložená práce toto úsilí podporuje a jeho zá-
měry na vymezeném úseku realizuje.

V úvodu podává autorka diferencované vymezení a výklad
pojmů Minne a Minnesang. Její aspekty jsou různé : společen-
ské tradice feudální společnosti oproti konvenci
rytířské poezie, vztah mezi realitou a fikcí, rozdíl mezi
středověkým pojetím vztahu mezi mužem a ženou a pojetím v
naší současnosti, vymezení literárního žánru a kompozice s je -
jími proměnami. Zdůrazňuje se , že "... Minne... in erster
Linie ein rein oder vorwiegend literarisches Phänomen war"
/s. 7/; nezapomínejme však, že Minnesang jakožto podstatná
vrstva dvorské kultury neměl funkci jen čistě literární / zá-
bava, poetické povznesení, ale i prezentace básníka/ ani
jen ideologickou /sebevědomí rytířského stavu, estetizace
mravů a působivá "fasáda", jej legitimující/, nýbrž i poli-
ticky-edukační - služba dámě v intencích Frauenminne je školou
pro vazelovu službu pánovi /Herrendienst/. Tento aspekt zde
zůstává mimo pozornost.

V prvním oddílu práce podává habilitantka charakteristi-

ku substance a vývoje německého Minnesangu, jeho představitelů, tvářících prostředků, hlavních a doprovodných jevů, fází a trendů. V pohledu na Minnesang tzv. rané skupiny postupuje nejprve metodou analyzování reprezentativních písní vybraných standardních básníků. Tyto analýzy jsou všestranné, provedené "zkušenou rukou". Na tyto jednotlivé rozборы nevázuje pak podrobně rozpracovaná souborná charakteristika děl této rané fáze, symptomů, jež jim dominují a jež je spojují /s. 49 m/ - vzhledem k osobám milovníků a kýžených dam, k aspektu naplnění či nenaplnění touhy, k službě dámě a jejím formám, k prostředí. Podobným způsobem postupuje i při rozebírání děl /s. 67 m/ a podání souhrnné charakteristiky jevů a problémů /s. 97 m/ "rýnské fáze" Minnesangu, jakož i děl a básníků skupiny, již označuje jako "klasickou" /s. 123 m/. Poněkud stručněji, avšak s dostatečnou výpovědní hodnotou, je vypracována kapitola o pozdním Minnesangu ve 13. a 14. století a o různých tendencích, změnách motiviky a témat, o formalismu, didaktičnosti a příznacích, jež charakterizují jeho úpadek /s. 168 m/. O tzv. mladší německé milostné poezii, již by bylo záhodno poněkud přesněji věcně a časově vymezit, se pak mluví v samostatné krátké kapitole. Charakteristiky jevů a tendencí, v ní obsázené, jsou jen převzety /erciť kvalifikovaně/ z "druhé ruky" /s. 193 m/.

Tento oddíl, svědčící o plné znalosti předmětu včetně adekvátně vybrané sekundární literatury, lze označit za kvalitně do hloubky propracovaný.

Ve druhém, komparatistickém oddíle srovnává habilitantka několik steročeských milostných písní s vybranými "odpovída-

jícími " písněmi německými. Vychází z podrobných rozborů / s o-
porou v sekundární literatuře/ a snaží se zodpovědět otázku -
zde totiž stojí česká píseň typem, motivikou, stylem, imagina-
cí blíže k původnímu Mimesangu nebo k tzv. mladšímu německému
básnictví. Na základě dobře podložených argumentů dochází k zá-
věru, že "mezipozice mezi tradičním a novým... je typickým a ne-
zaměnitelným rysem poetiky staročeských písní" a "že se velká
část staročeské milostné lyriky zásadně liší od většiny písní
mladšího německého básnictví/"viz abstrakt/.

Vhodně komponovaný výklad, opírající se o spolehlivou zna-
lost jak Mimesangu, tak staročeské poezie, umožňuje přijmout
autorčiny závěry jakožto oprávněné .

Habilitační práce splňuje požadavky, standardně kladené na
úroveň habilitačních prací v tomto oboru.

V Olomouci 20. května 2011.

Prof. PhDr. Ludvík Václavěk

Filozofická fakulta UP

v Olomouci